

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2534). สถิติสาธารณสุข พ.ศ. 2532. ส่วนข้อมูลข่าวสารสาธารณสุข
สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2538). สถิติสาธารณสุข พ.ศ. 2536. ส่วนข้อมูลข่าวสารสาธารณสุข
สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2539). สถิติกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2538. กรุงเทพฯ : องค์การ
สงเคราะห์ ทหารผ่านศึก.
- เกษม วัฒนชัย. (2532). การดูแลรักษาโรคความดันโลหิตสูง. กรุงเทพฯ : มิตรสัมพันธ์กราฟิเคออาร์ต.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. (2535). ระบบการแพทย์พื้นบ้านในชนบทไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสาน
งานการพัฒนาการแพทย์และเภสัชกรรมแผนไทย.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. (2536). แนวคิดเรื่องความเจ็บป่วย. ใน เสรี พงศ์พิศ (บรรณาธิการ).
ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม 2. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป.
- คณะกรรมการสืบสานตำนานเมืองลี้. (2540). เมืองลี้. โครงการสืบสานตำนานเมืองลี้. ลำพูน :
ณัฐพลการพิมพ์.
- จริยาวัตร คมพัยค์ม. (2532). ผลของการใช้วิธีการทางการพยาบาลสาธารณสุขต่อความร่วมมือใน
การรักษาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาการพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิราภรณ์ ภัทรภาณุภัทร์. (2528). สถานภาพการศึกษาเรื่องคติความเชื่อของไทย. รายงานผลการ
วิจัยกองทุนโครงการไทยศึกษา โครงการไทยศึกษา ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์ และ อานันท์ กาญจนพันธ์. (2532). ระบบความเชื่อและพิธีกรรมกับการ
รักษาพยาบาลในล้านนา. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการพฤติกรรมสุขภาพครั้งที่
1. 4-7 เมษายน โครงการชำงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข.

- ชุติมา อัดถากร โกวิท. (2534). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ความร่วมมือนในการปฏิบัติตนตามคำสั่งแพทย์และภาวะความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในคลินิกโรงพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2533). การดูแลสุขภาพตนเองพรมแดนความรู้. ใน ลือชัย ศรีเงินยวง และ ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (บรรณาธิการ). ยุทธศาสตร์เพื่อการดูแลสุขภาพตนเอง (หน้า 10-41). นครปฐม : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เทพินทร์ พัชราณรงค์. (2533). แนวคิดความเจ็บป่วยและพฤติกรรมการรักษาเยียวยาแบบพื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธิดาทิพย์ ชัยศรี. (2541). การศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บรรจบ ชุณหสวัตติกุล. (2541). พลังจิต พิชิตโรค : ชรรษาติบำบัด วิธีสุขภาพแนวใหม่ เล่ม 8 (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ รวมธรรมสาร.
- บุษยามาส สันธูประมา และ เจนศิริ จันทร์ศิริ. (2538). การดำรงอยู่และการปรับตัวของการแพทย์พื้นบ้านในเขตเมืองเชียงใหม่. สถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข.
- บำเพ็ญจิต แสงชาติ. (2540). วัฒนธรรมการดูแลตนเองในผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ : การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปฎิญา พรณราย. (2540). การศึกษากระบวนการแสวงหาบริการสุขภาพของผู้หญิงโรคความดันโลหิตสูงในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประยงค์ ลิ้มตระกูล, กรรณิการ์ กันธะรักษา, รวิวัลย์ วงศ์ลือเกียรติ, มล. อัครอนงค์ ปราโมช, . จันทร์ฉาย หวันแก้ว, ศิริรัตน์ เปลี้นบางยาง และ รสสุคนธ์ ลิ้มทะวงศ์. (2536). ความเชื่อแผนโบราณและพฤติกรรมรักษาเยียวยาแบบพื้นบ้านของชาวบ้านบ้านห้วยสะแพท อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ปราณี ทองพิลา. (2542). การศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปราณี มหาศักดิ์พันธ์. (2538). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรักษาอย่างต่อเนื่องของผู้สูงอายุที่มีความดันโลหิตสูง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์. (2530) แนวความคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเอง. ใน พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์, เพ็ญศรี กวีวงศ์ประเสริฐ และ อรัญญา บูรณัน (บรรณาธิการ). การดูแลสุขภาพตนเอง ทิศทางสังคมวัฒนธรรม (หน้า 43-116). นครปฐม : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เพ็ญจันทร์ ประดับมุข. (2532). มิติทางสังคมวัฒนธรรมของการใช้สมุนไพรในชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านหนึ่งในจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2540). การแพทย์แผนไทยสายใยแห่งชีวิตและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เพ็ญศรี กวีวงศ์ประเสริฐ. (2530). พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองในประเทศไทย. ใน พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์, เพ็ญศรี กวีวงศ์ประเสริฐ, และ อรัญญา บูรณัน (บรรณาธิการ). การดูแลสุขภาพตนเอง : ทิศทางสังคมและวัฒนธรรม (หน้า 201-260). นครปฐม : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พริตจอฟ คาปรา (เขียน), วเนซ (แปล) (2536). เค้าแห่งฟิลิกส์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท สามีคีสสาร (คอกหญ้า).
- มะลิ ถิวนานนทีชัย และ กาญจนา ตั้งชลทิพย์. (2534). ระบบความคิดความเชื่อและพฤติกรรม การรักษาโรคกระดูกด้วยระบบการแพทย์แผนโบราณ. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มาโนช หล่อตระกูล. (2541). ผู้ป่วยไม่ร่วมมือในการรักษา. คลินิก, 167(14), 761-765.
- มัลลิกา มัติโก.(2530). แนวความคิดและพัฒนาการของการดูแลสุขภาพตนเอง. ใน พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์, เพ็ญศรี กวีวงศ์ประเสริฐ, และอรัญญา บูรณัน (บรรณาธิการ). การดูแลสุขภาพตนเอง : ทิศทางสังคมและวัฒนธรรม (หน้า 2-24). นครปฐม : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.

- วิริงรอง นาทองคำ. (2543). **ประสบการณ์ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย.**
 วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และ
 ศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สายใจ โกศลสิทธิ์. (2534) **การบริหารและการบริการสาธารณสุข. ใน คณาจารย์กองงานวิทยาลัย**
 พยาบาล (บรรณานุกรม). การพยาบาลอนามัยชุมชน. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัย
 พยาบาล กระทรวงสาธารณสุข.
- สุนีย์ วณิชชานุกูล. (2536). **ปัจจัยทางจิตวิทยาและเงื่อนไขเอื้ออำนวยที่สัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือ**
ในการรักษาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลทั่วไปในจังหวัดราชบุรี.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์การแพทย์และสา
 ธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภาวดี จันทวานิช. (2536). **การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. โครงการตำราคณะรัฐ**
 ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวีรัตน์ ทรายตัน, ชีรวรงค์ กงทอง และ วิฑูร บัวแดง. (2529). **รายงานการสำรวจเบื้องต้นชุดการ**
รักษาพยาบาลพื้นบ้าน จังหวัดเชียงใหม่. โครงการศึกษาพิธีกรรมและความเชื่อ ศูนย์
ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ. (2536). **การแพทย์แผนไทย : ภูมิปัญญาแห่งการพึ่งตนเอง. กรุงเทพฯ :**
 หมอชาวบ้าน.
- เสวภา พรศิริพงษ์. (2538). **การแพทย์พื้นบ้านกับสมุนไพร. รายงานการสัมมนาวิชาการเรื่องการ**
แพทย์แผนไทยกับสังคมไทย. โครงการจัดงานทศวรรษการแพทย์แผนไทย วันที่ 10-13
มีนาคม 2538.
- แสงทอง แหวมงาม. (2533). **ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการสาธารณสุขด้าน**
รักษาพยาบาลที่สถานีอนามัยในชนบท จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อมรรัตน์ รัตนศิริ. (2541). **ตำรามนุษยวิทยาการแพทย์. ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา.**
- อรสา พันธุ์ศักดิ์. (2542). **กระบวนการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ.**
 วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรอนงค์ สัมพันธุ์. (2539). **การศึกษาปัจจัยพื้นฐาน การรับรู้ภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมส่งเสริม**
สุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- อานันท์ กาญจนพันธ์ และ ฉลาดชาย รมิดานนท์. (2533). พิธีกรรมและความเชื่อ : การผลิตใหม่
ของอำนาจทางสังคม. *สมุดสังคมศาสตร์*, 12(2), 123-139.
- อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม. (2534). *กระบวนการบริหารการพยาบาล*. เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Beare, P.G. & Myers, J.L., (1990). **Principles and practice of adult health nursing**. St.Louis :
Mosby.
- Black, J.M. & Matassarin-Jacobs, E. (1993). In Luckman and Sorensen, (Eds.), **Medical Surgical
Nursing : A psychophysiology approach** (4th ed.), Philadelphia : W.B. Saunder.
- Boyle, S.J. (1995). Alterations in Lifestyle : Transcultural Concepts in Chronic Illness. In M.M.
Aandrews & J.S. Boyle (Eds.), **Transcultural concepts in Nursing care** (pp.237-
252). Philadelphia : J.B. Lippincott.
- Caldwell, J.R. (1976). Drug regimens for long-term therapeutic of hypertension, **Geriatrics**, 31,
115-119.
- Cameron, C. (1996). Patient compliance : recognition of factors involved and suggestions for
promoting compliance with therapeutic regimens. **Journal of Advance Nursing**, 24,
244-250.
- Clark, L.T. (1991). Improving compliance and increasing control of hypertension : needs of
special hypertensive populations. **American Heart Journal**, 121, 664-669.
- Chrisman, N.J. (1983). Popular health care, social network and cultural meaning : The orientation
of medical antropology. In David Mechamic, (Ed.) , **Handbook of Medical
Professional**. New York : The Free Press.
- Chrisman, N.J. (1991). Cultural-sensitive nusing care. In M.L. Patrick, S.L. Woods, R.F. craven,
J.S. Rokosky, & P.M. Bruno (Eds.), **Medical-surgical nursing : pathophysiologic
concepts** (2nd ed.) (pp.34-47). Philadelphia : J.B. Lippincott.
- Chrisman, N.J. (1991). Cultural Systems. In Baird S., McCorkle R. & Grant M. (Eds.),
Cancer Nursing : A Comprehensive Textbook (pp.45-53). Philadelphia : W.
B. Saunder.

- Chrisman, N.J. & Kleinman, A. (1986). Popular health care, social networks, and cultural meaning : the orientation of medical anthropology. In D.Mechanic (Ed.), **Handbook of health, health care, and the health professions** (pp.569-590). New York : The Free Press A Division of Macmillan publishing.
- Douglas, P.S. (1993). **Cardiovascular Health and Disease in Woman**. Philadelphia : W.B. Saunder.
- Dracup, A.K. & Meleis, I.A. (1982). Compliance : an Interactionist Approach. **Nursing Research**, 31(1), 31-36.
- Foster, S.B. & Kousch, D. (1981). Adherence to therapy in hypertensive patients. **Nursing clinics of North America**, 16, 331-341.
- Francis, K.C., (1991). Hypertension, Cardiac disease and Compliance in Minority partients. **The American Journal of Medicine**, 91 (18), 29-36.
- Germain, C.P (1982). Cultural concepts in critical care. **Critical Care Quaterly**, 6 (12), 61-78.
- Germain, C.P (1992). Cultural care : a bride between sickness, illnees, and disease. **Holistic Nursing Practice**, 6 (3), 1-9.
- Haynes, R.B. (1983). The Problems of compliance and their (partial) solution. In J.I.S. Roberson (Ed.), **Handbook of Hypertension, Vol. 1 : Clinical Aspects of Essential Hypertension** (pp.437-449). London : Elsevier Science.
- Helman, C.G. (1994). **Culture Health and Illness** (2nd ed.). Oxford : Butterworth Heinemann Ltd.
- Hentinen, M. & Kyngas, H. (1992). Compliance of young diabetics with health regimens. **Journal of Advance Nursing**, 17, 530-536
- Hill, M.N. & McCombs, N.J. (1981). Foreward : symposium of hypertension. **Nursing Clinics of North America**, 16, 299-330.
- Holloway, I., & Wheeler, S. (1996). **Qualitative research for nurse**. Victoria : Blackwell Science.
- Jones, S. P. & Meleis, I. A. (1993). Health is empowerment. **Advance Nursing Science**. 15 (3), 1-14.
- Kaplan, N. (1998). **Clinical hypertension**. Philadelphia : Williams & Wilkins

- Kleinman, A. (1978). Concepts and a model for the Comparison of medical system as cultural systems. **Social Science & Medical**, 12(2), 85-95.
- Kleinman, A., (1980). **Patients and Healers in the Context of Culture**. Berkeley : University of California Press.
- Kyngas, H. & Hentinen, M. (1995). Meaning attached to compliance with self-care, and conditions for compliance among young diabetics. **Journal of Advance Nursing**, 21, 729-736.
- Kyngas, H. & Hentinen, M., Koivukangas, P. & Ohinmag, A. (1996). Young diabetics' compliance in the framwork of the mimic model. **Journal of Advance Nursing**, 24, 997-1005.
- Kyngas, H. & Lahdenpera, T. (1999). Compliance of patients with hypertension and associated factors. **Journal of Advance Nursing**, 29(4), 832-839.
- Lea, A. (1994). Nursing in today's multicultural society : a transcultural perspective. **Journal of Advance Nursing**, 20 (2), 307-313.
- Leininger, M. (1981). Transcultural nursing : its progress and its future. **Nursing and Healthcare**, 8(sep), 365-371.
- Levy, R.L. (1983). Social Support and Compliance : A Selective Review and Critique of Treatment Integrity and Outcome Measurement. **Social Science Medicine**, 17, 1329-1338.
- Mauksch, L.B., & Roesler, T. (1990). Expanding the context of the patient's eaplanatory model using circular questioning. **Family Systems Medicine**, 8(1), 3-13.
- Monane, M., Bohn, L.R., Gurwitz, H.J., Glynn, J.R., Levin, R. & Avorn, J. (1991). Compliance with Antihypertensive Therapy Among Elderly Medicaid Enrolless : The Roles of Age, Gender, and Race. **American Journal of Public Health**, 89, 1805-1808.
- Parry, K.K (1984). Concepts from medical anthropology for clinicians. **Physical Therapy**, 64(6), 929-933.
- Rokeach, M. (1970). **Belief attitued and values**. San Francisco : Jossy Bass.
- Sarafino, P.E. (1998). **Biopsychosocial Interaction** (3rd ed.). New york : John Wiley & Sons.

- Sclar, A.D., Chin, A., Skaer, L.t., Okamoto, P.M., Nakahiro, H.P. & Gill, A.M. (1991). Effect of health education in promoting prescription refill compliance among patients with hypertensive. **Clinical Therapeutics**, 13, 331-337
- Sheridan, L.C. & Radmacher, A. S. (1992). **Health Psychology : Challenging the Biomedical Model**. Singapore : John Wiley & Sons.
- Shea, S., Misra, D., Ehrlich, H.M., Field. L. & Francis, K.C. (1992). Correlates of Nonadherence to Hypertention in an inner-City Minority Population. **American Journal of Public Health**, 82, 1607-1672.
- Thorne, E.S. (1990). Constructive noncompliance in chronic illness. **Holistic Nursing Practice**, 5(1), 62-69.
- Weingarten, M.A. & Cannon, B.S. (1988). Ages as a Major Factor Affecting Adherence to Medication for Hypertension in a General Practice Population. **Family Practice – An International Journal**, 5, 294-296.
- Wissen, K., Litchfield, M. & Maling, T. (1998). Living with high blood pressure. **Journal of Advanced Nursing**, 27, 567-574.